

IV Konferencja Bioklimatologiczna w Brnie

Co 3 lata konferencje bioklimatologiczne organizowane są przez Czechosłowacką Akademię Nauk. Taka konferencja odbyła się w Bernie w dniach od 11 do 15 października 1965 r. Wzięło w niej udział ponad 200 uczestników przybyłych z 14 państw reprezentujących (poza Czechosłowacją) Belgię, Bułgarię, Francję, Holandię, Izrael, Jugosławię, NRD, NRF, Polskę, Rumunię, Szwecję, USA, Węgry i Włochy.

Z Polski na konferencję przybyło 17 osób, reprezentujących następujące instytucje naukowe: Instytut Geografii PAN — Warszawa — (3 osoby), Państwowy Instytut Balneo- i Bioklimatologiczny — Poznań (1 osoba), Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny — Kraków (1 osoba), Obserwatorium Meteorologiczne Kasprowy Wierch (2 osoby), Wyższa Szkoła Rolnicza w Szczecinie (4 osoby), Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego w Poznaniu (2 osoby), Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (1 osoba), Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (1 osoba), Politechnika w Krakowie (1 osoba), Akademia Medyczna w Warszawie (1 osoba).

Konferencję otworzył przewodniczący Czechosłowackiego Towarzystwa Bioklimatologicznego prof. dr V. N o v á k, członek rzeczywisty Czechosłowackiej Akademii Nauk, ponadto uczestników powitali przemówieniami okolicznościowymi rektor Wyższej Szkoły Rolniczej w Brnie prof. dr M. V y s k o t, członek korespondent i wiceprezydent Czechosłowackiej Akademii Nauk prof. dr J. M á l e k, wiceprzewodniczący Międzynarodowego Towarzystwa Biometeorologicznego prof. dr K. S y m o n, sekretarz generalny Międzynarodowego Towarzystwa Biometeorologicznego dr S. W. T r o m p (Holandia), przewodniczący Czechosłowackiego Towarzystwa Meteorologicznego, członek korespondent Słowackiej Akademii Nauk prof. dr M. K o n č e k oraz inne osobistości państwowe i miasta Brna, życząc konferencji owocnych obrad.

Szybki rozwój badań bioklimatologicznych na całym świecie w ostatnich dziesiątkach lat wymaga, aby nowa problematyka była omawiana i dyskutowana w szerokim kręgu specjalistów z tej dziedziny nauki. W związku z tym IV Konferencja Bioklimatologiczna miała na celu szeroką wymianę myśli oraz wytyczenie i ustalenie dalszego kierunku rozwoju badań bioklimatologicznych w zakresie bioklimatologii lekarskiej, weterynaryjnej, rolniczej, leśnej i ogólnogeograficznej; skonfrontowanie dotychczasowych osiągnięć oraz metod badawczych w różnych krajach, a zwłaszcza europejskich.

Obrady odbywały się na posiedzeniach plenarnych oraz na posiedzeniach równoległe obradujących 4 sekcji, a mianowicie: bioklimatologii człowieka, bioklimatologii weterynaryjnej i zootechnicznej; bioklimatologii rolniczej oraz bioklimatologii leśnej i geograficznej.

Odbyły się trzy plenarne posiedzenia, na których wygłoszono 16 referatów, dotyczących problematyki wszystkich działów bioklimatologii. Ponadto w każdej sekcji odbyły się po dwa posiedzenia, przy czym wygłoszono 63 referaty specjalistyczne, a mianowicie w sekcji bioklimatologii człowieka — 17, weterynaryjnej i zootechnicznej — 16, rolniczej 13 oraz leśnej i geograficznej — 17.

Na posiedzeniach plenarnych Polacy wygłosili dwa referaty: prof. dr J. P a s z y ń s k i z Instytutu Geografii PAN — „Struktura bilansu cieplnego w przygruntowej warstwie jako wskaźnik bioklimatologiczny” oraz prof. dr J. T o m a n e k z SGGW w Warszawie — „Wpływ podrostu i podszytu na wielkość intercepcji opadów w lesie”.

Na posiedzeniach sekcyjnych Polacy wygłosili następujące referaty: w sekcji bioklimatologii człowieka dr S. T y c z k a z Państwowego Instytutu Balneo- i Bioklimatologii w Poznaniu — „Klimat wnętrza sal i pomieszczeń mieszkalnych w sanatoriach”, w sekcji bioklimatologii weterynaryjnej i zootechnicznej doc. dr Z. C z a j k o w s k i z WSR w Szczecinie — „Temperatura chlewni i anemia prosiąt” oraz (ze współpracownikami) „O wpływie biometeorologicznych czynników na osobniki męskie zwierząt rozplodowych w czasie transportu kolejowego”, w sekcji bioklimatologii rolniczej dr Z. K o ź m i ń s k i z WSR w Szczecinie — „Prawdopodobieństwo wystąpienia suszy atmosferycznej na podstawie wybranych niektórych stacji meteorologicznych w Polsce”, w sekcji bioklimatologii leśnej i geograficznej prof. dr A. R z y m k o w s k i z Politechniki Krakowskiej — „Nowa metoda do określenia najlepszych warunków klimatycznych w terenach górskich przy zastosowaniu przybliżonych map” oraz mgr B. O b r ę b s k a - S t a r k e l z UJ w Krakowie — „Zróżnicowanie mikroklimatu kilku zespołów leśnych w rezerwacie lipowym w okolicy Muszyny”.

W czasie konferencji odbyły się po 2 wycieczki terenowe dla poszczególnych sekcji na odpowiednio dobrane powierzchnie doświadczalne i stacje badawcze, gdzie zapoznano uczestników z prowadzonymi tam badaniami. Ponadto w ostatnim dniu konferencji odbyła się pod kierownictwem doc. dr V. H a r l i č k a pokonferencyjna całodzienna wycieczka krajoznawcza w okolice Brna, przeznaczona głównie dla cudzoziemców. Między innymi zwiedzono tereny bitwy pod Austerlitz (Slavkovo).

W sekcji bioklimatologii leśnej — problematyka referatów była bardzo interesująca. Odnosiła się ona do wielu zagadnień leśnictwa, jak wpływ różnych elementów pogody i klimatu na przyrost drzew i drzewostanów, wpływ typu i struktury drzewostanów na panujące w nich warunki mikroklimatyczne, wpływ mikroklimatu drzewostanów na zmiany temperatury i wilgotności w glebach leśnych, dynamika mikroklimatu w czasie rozwoju drzewostanów, klimat drzewostanów w czasie odnowienia lasu przy stosowaniu różnych systemów zrębów.

Na podstawie spostrzeżeń z dwu poprzednich konferencji w latach 1958 i 1961 oraz konferencji ostatniej można stwierdzić znaczny rozwój bioklimatologii leśnej w krajach sąsiadujących z nami, a zwłaszcza w Czechosłowacji, NRD i NRF. Liczna kadra naukowców w tych krajach (w tym także młodych pracowników naukowych), pracująca w dziedzinie bioklimatologii leśnej, zaprezentowała na konferencji swój pokaźny dorobek naukowy. My takim dorobkiem poszczycić się nie możemy.

Nasuwa się uwaga, że ze względu na coraz większe znaczenie bioklimatologii w przyszłych konferencjach powinna brać udział większa liczba polskich pracowników naukowych dobranych tak, aby reprezentowane były poszczególne jej działy i całość bioklimatologii polskiej.

Konferencja przygotowana była bardzo starannie zarówno pod względem organizacyjnym jak i naukowym. Dyskusja była ożywiona i rzeczowa. Uczestnicy z Polski byli podejmowani serdecznie i gościnnie przez organizatorów konferencji oraz zapraszani do prezydium na poszczególnych posiedzeniach.

Jakub Tomanek